

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XV. Concilium Rhemense anno 1564.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

agitur, causam putaret fuisse, quod illa Decreta non poterant infallibilia esse ideo, quod ab omnibus Ecclesiis nondum acceptata fuerant; nam Synodus de qua loquimur, *Tit. & Can. 1.* præcipit, ut custodiantur Articuli circa Doctrinam à Facultate Theologorum Parisiensium confecti, quos pro infallibilibus habere non poterat.

CAPUT XV.

CONCILIUM RHEMENSE. *ann. 1564.*

Cardinalis à *Lotharingia*, qui Sessionibus Tridentini sub *Pio IV.* tantam dedit operam, ex illo Concilio redux statim incubuit, ut illud observari procuraret, ideoque Synodum Provinciale habuit, juxta Decretum Tridentinum *Sess. xxiv. Cap. 2.* quod eorum Celebrationem jubet. Hanc auspiciatus est 24. Novemb. an. 1564. anno circiter post exactum Tridentinum. An. 1563. 4. Decembris absolutum. Magnum discrimen ponit inter Decreta circa Disciplinam & Decreta circa Doctrinam; nam, supponendo hæc ab Ecclesiâ Gallicanâ recepta esse, sicut ab aliis Ecclesiis Nationalibus, eadem habet pro Regulâ Fidei. *Jubemus nostrarum Ecclesiarum Rectores infra Natalem Domini, Tridentinam Synodum sive latinè, sive Gallicè comparare; in eaque, tamquam in speculo inspicere omnium contentionum, quæ Christianos divexarant, veritatem, ac ipsam sincerè & pacificè suis gregibus commendare, contrarias verò opiniones, ut hæreses detestari ac fugere. Stat. 2. de officio Curati in diligenda sanâ doctrinâ & prædicandâ.*

Ex adverso, idem Cardinalis gnarus, Regem ejusque Consistorium nolle recipere Decreta Disciplinæ facta à Tridentino, ideoque eorum promulgationem impedire, nunquam ea nominatim laudat, quamvis sæpè iis utatur, atque eorum verba ipsa usurpet; in Capitibus scilicet, quæ contraria non sunt Libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ, Juribus Regiis, & Uibus Nationis. Quoad alia Capita, quædam Statuta fecit in tempus, quo eorum publicatio permitteretur, sperans, fore, ut dispositionis eorum utilitas id faciendum esse aliquando suaderet. Hæc Statuta Matrimonium spectant. *Primum* irritat Matrimonium clandestinum. *Secundum* irritat quoque Matrimonium vi coactum, & omnes raptus participes excommunicat. His Titulus est, *Decreta à Synodo probata, sed nondum publicata.* Hujus Synodi Decreta Tridentini dispositionibus congrua referre superledemus; quippe, qui id jam præstiterimus in Excerptis Conciliorum Gallia; quæ Decretorum Tridentini executionem jusserunt. Synodus hæc cæteris præfixa est, utpote vetustissima omnium, quæ eadem de causa, tam intra, quam extra Gallias habitæ fuerunt. Hæc autem mentionem Professionis Fidei à *Pio IV.* concinnatæ, & reliquis Synodis Gallicanis insertæ, facere non potuit, quia nondum illa in Gallias pervenerat, cum facta fuerit Idib. seu 13. Novembris an. 1564. Synodus autem Rhemensis auspiciata est 24. Novemb. eod. anno.

CAPUT XVI.

CONCILIUM ROTHOMAGENSE *an. 1581.*

Non loquimur hic de Concilio *Cameracensi* an. 1565. quia tunc Cameracum sub *Philippi II.* Hispaniæ Regis, ditione erat, ut discimus ex medio & ex fine Instrumenti publicationis. Ex fine, nam Archiepiscopus jubet, ut speciales fiant deprecationes pro illo Rege: ex medio; nam idem Prælati verbis conceptis dicit, se Catholici Regis pietate excitatum fuisse ad celebrationem Synodi.

Instrumentum convocationis Synodi *Rothomagensis* 1581. quod est in fine Synodi, expressè dicit, eam

convocatam fuisse, ut satisfaceret desiderio Concilii Tridentini, nec non voluntati Regis & Statuum Blesensium, & *TIT. 1.* Synodus adoptat Professionem *Pii IV.* in qua Definitiones Tridentinæ comprehenduntur inter fidei articulos, & non obstantem hoc duplici signo receptionis Tridentini, testantur Patres in Præfatione, atque in *Tit. de Matrimonio*, se non audere illius executionem decernere, sed cupere, ut promulgaretur in Regno, ut executionem fortiri posset. Hic autem nulla est reipsa contrarietas; nam si Cardinalis *BORBONIUS*, qui Concilium convocat, se id facere dicit, ut exequeretur Decretum Tridentinum, jubens Concilia Provincialia celebrari, & sic exequatur unum è Decretis, quæ nondum promulgata fuisse agnoscit; id factum est: quia Rex & Status illud approbaverant. Porro, idem Cardinalis, adoptando Professionem *Pii IV.* licet exequi videatur *Cap. 4. continuationis sess. XXV.* quod receptionem & observationem omnium Decretorum Concilii præcipit, id solum facit, quoad Decreta circa Fidem, quæ recepta esse in Gallia sicut alibi supponit ex assensu Regis & omnis Ecclesiæ Gallicanæ. Ubi autem testatur: se optare, ut Concilium Tridentinum publicetur in Gallia, loquitur solum de Decretis circa Disciplinam, quorum receptioni Rex repugnabat. Hæc sunt Cardinalis verba in Instrumento convocationis. *Nihil omnibus potius fuit, quam cum summo affectu ut Sancti Concilii Tridentini Decreta hoc in Regno promulgata essent, exoptare, cujus rei causa nostra hæc Synodus unanimi consensu ipsum Christianissimum Regem nostrum, ut pro sua singulari pietate illud Concilium Tridentinum, quo labenti Christianæ Reipublice accuratissimè subvenitur, sicut non ita pridem hujus Regni Ordines, sive Status, & Clerus nuper Melodunum congregatus factis factitarunt, promulgari juberet humillimis precibus sollicitari decrevit.* Sane, supplicatio conventus Melodunensis respiciebat solum Decreta Disciplinæ. Id inferitur ex Statutis, quæ subrogata fuerant in utroque Cætu Decretis Concilii, cujus publicatio non impetrata fuit; nam illa respiciunt solum Disciplinam. Id etiam inferitur ex eo, quod supplicatio Comitiorum Melodunensium nec non & Synodi Rothomagensis intendat solum remedia labenti Reipublice Christiana necessaria, cujus lapsu intelligitur corruptio morum Christianorum. Alius locus non minus perspicue ostendit publicationem optatam respicere Decreta Disciplinæ; namque agebatur de Matrimoniis clandestinis, quæ ad Disciplinam pertinent. *Optavimus sanè publicatum esse in hoc Regno primum Decretum Concilii Tridentini de reform. matrim. ut nobis liceret ex eodem, matrimonia irrita & nulla declarare & decernere, quæcumque contrahuntur sine Paraci &c.*

Est verbum initio *n. 2.* quod notâ dignum est; quia pertinet ad circumstantiam, in qua rationes politice Civills impediunt publicationem alicujus Legis Ecclesiasticæ, quæ necessaria videtur ad tollendum aliquem abusum. *Attamen ne omnino officio nostro hæc in re deesse videamur, moneri in Concionibus Fideles jubemus de hoc peccato & Decreto Concilii Tridentini.*

Quod si lectis his duobus locis, nec non nostris animadversionibus reperitur aliquis, qui putet, promulgationem à Synodo Rothomagensi optatam respicere Decreta Fidei, sicut Decreta Disciplinæ, hunc rogamus, ut attendat, quod si res ita se haberet, Synodus non debuisset præcipere, ut Decreta Fidei crederentur, adoptando Professionem *Pii IV.* quæ ad illa credenda alstringit; quandoquidem hinc solemniter publicata non fuerant; inde verò Synodus non audeat præcipere observationem Decreti circa Matrimonium clandestinum, quia solemniter publicatum non fuerat. Cum attendimus Constitutionem Blesensem an. 1579. *art. 40.* in Legem Civilem convertisse, Decretum Concilii Tridentini contra Matrimonia clandestina, præcipiendo, ut Matrimonia